

Metsänhoidon vuosisuunnitelma 2025

Kunnanhallitus 20.01.2025
52/02.07.00.00/2025

Päätösehdotus Kunnanhallitus hyväksyy vuosisuunnitelmat ohjeellisena. Maankäyttöpäällikkö valtuutetaan tekemään suunnitelmiin tarvittavia täydennyksiä, tarkennuksia ja muutoksia.

Maankäyttöpäällikkö päättää talousarvion puitteissa puukaupoista ja hoitotöistä sekä allekirjoittaa niihin liittyvät sopimukset ja muut asiakirjat. Valtuutus koskee myös lähimetsissä tehtäviä toimenpiteitä sekä sellaisia vuosisuunnitelman ulkopuolisia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeellisia kaavan tai muun suunnitelman/hankkeen toteuttamiseksi.

Päätös

Selostus

Laukaan kunta omistaa yhteensä noin 2250 ha metsäaluetta ja ne ovat arvokkaita monessa muodossa. Kunnan metsät ovat monikäyttöisiä, eli riippuen metsien sijainnista ja käyttötarkoituksesta, metsää hoidetaan eri tavoitteiden mukaisesti. Kunnan omistamia metsiä hoidetaan [teemakohtaisten tavoitteiden ja toimenpidelinjausten](#) mukaisesti, jotka perustuvat kunnanvaltuuston hyväksymään [metsäohjelmaan](#) (kvalt 11.11.2024 § 36).

Vuoden 2025 talousarviossa metsistä saatavaksi käyttötaloustuloksi on arvioitu yhteensä +390 000 euroa. Vastaavasti metsänhoito- ja parannusmenoihin on käyttötaloudessa varauduttu yhteensä -170 000 eurolla.

Suojelumetsien tarkoitus on turvata ja lisätä luonnon monimuotoisuutta, sekä säilyttää arvokkaat luontokohteet ja maisemarakenteet. Luonnonsuojelualueilla on suuri merkitys kunnalle luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi. Kunta on keväällä 2023 käynnistänyt uuden suojeluhankkeen, joka tähtää vapaaehtoiseen metsänsuojeluun Multamäen tilalla (Metso-kohde). Kohteen pinta-ala on noin 4,5 ha ja sen metsätaloudellinen arvo on noin 105 000 euroa. Tavoitteena on saada valtiolta suojelukorvaus, joka kattaa osan metsätaloudellisesta arvosta.

Metsä Group tuottaa Laukaan kunnalle metsänhoidon suunnittelu- ja toteutuspalvelut. Toimenpidesuunnittelua ohjaavat kunnan tavoitteet ja vuosittain vahvistettava talousarvio. Lisäksi lähimetsien hoitoon liittyvät metsäkonepalvelut teetetään ulkopuoliselle urakoitsijalle.

Talousmetsien vuosisuunnitelma

Talousmetsiä hoidetaan monipuolisesti metsänhoidon suositusten mukaan huomioiden kunkin metsikön erityispiirteet. Keskimääräinen vuotuinen hakkuumäärä ei kuitenkaan ylitä pitkällä tähtäimellä talousmetsien vuotuista kasvua. Suurin osa metsätuloista muodostuu talousmetsien puunmyynnistä (n. 70 %).

Metsä Group on laatinut esityksen talousmetsien vuosisuunnitelmaksi (puutavaran myynti ja metsänhoito). Toimenpiteet kohdistuvat eri puolilla kuntaa oleville metsätiloille.

Puukaupat:

Suunnitelma koostuu valmisteluhetkellä keskeneräisinä olevista ja jo kilpailutetuista puukaupoista, joista saatavat tulot ovat noin 42 000 euroa (1020 m³). Keskeneräisiä kauppoja täydennetään noin 252 000 euron leimikoilla, joista uudistushakkuun osuus on noin 12 ha (3200 m³) ja harvennuksia noin 18 ha (1200 m³).

Leimikot sijaitsevat osin alueilla, joilla voi olla erityiskäyttöä. Näiden tekijöiden vaikutus lopulliseen myyntikokonaisuuteen huomioidaan kilpailutusvaiheessa. Pääsääntönä on, että puutavara kilpailutetaan sopivina leimikkokokonaisuuksina ja myydään eniten tarjoavalle. Pienet kokonaisuudet, erityiskohteet sekä kaavan tai erillisen suunnitelman toteuttamiseksi myytävät leimikot, voidaan myydä suoralla kaupalla sopivalle ostajalle.

Taloustmetsien suunniteltu puunmyynti vuodelle 2025 on yhteensä noin 5 400 m³ (70 % kasvusta). Myyntitulot ovat noin 294 000 euroa, eli talousarvio toteutuu ja hakkuumäärät ovat kestäviä.

Lisäksi vuosisuunnitelma sisältää noin 31 000 euron arvoiset talvikorjuukelpoiset harvennusleimikot (19,5 ha / 1090 m³). Nämä leimikot tuloutuvat kunnalle pääosin vasta vuonna 2026, mutta ne tulee kilpailuttaa vuoden 2025 aikana.

Hoitotyöt ja metsänparannukset:

Taloustmetsien hoitoon ja parantamiseen varataan yhteensä noin -60 000 euroa. Raivaussahatöihin käytetään noin -26 000 euroa, ja sillä saadaan tehtyä taimikonhoitoa noin 62 ha. Aiemmin hakattujen avohakkuiden uudistamiseen käytetään noin -30 000 euroa. Metsäteiden perusparannusta toteutetaan noin -4000 eurolla.

Joitain taimikonhoitokohteita, metsäteiden kunnossapitoa ja rakentamista sekä lannoituksia on edelleen jouduttu karsimaan. Tuleville vuosille on tiedossa paljon raivauksia ja metsätienparannuksia, joten on huolehdittava, etteivät hoitorästit lisäännä ja sen myötä kustannukset kertaannu. Esimerkiksi raivausten myöhästyminen voi heikentää puutavaran laatua ja hakkuumahdollisuuksia. Tästä syystä on varauduttava, että tulevina vuosina metsänhoitoon on lisättävä taloudellista resurssia.

Lähimetsien vuosisuunnitelma

Lähimetsät sijaitsevat taajamien sisällä tai niiden välittömässä läheisyydessä. Ne ovat asemakaavoissa pääosin lähivirkistysalueiksi tai muiksi viheralueiksi merkittyjä alueita. Lähimetsillä ei ole taloudellisia tuottotavoitteita. Sen sijaan niiden hoidossa painotetaan puuston elinvoimaisuutta, maisema- ja suojavaikutuksia, virkistyskäyttöä sekä turvallisuutta. Toimenpidesuunnittelun taustaselvitykseksi teetetään luontoselvitykset, joilla kartoitetaan toimenpidealueen liito-oravaesiintymät ja muut arvokkaat luontokohteet.

Lähimetsien hoitokohteet ovat erityiskohteita, koska ne sijaitsevat pääsääntöisesti asutuksen lähellä ja näin ollen työssä tulee erityisesti huomioida ihmisten turvallisuus sekä rakennuksille ym. aiheutuvat riskit. Lisäksi toimenpidesuunnittelussa on otettava huomioon asukkaiden toiveet, luontoarvot, kaavojen määräykset ja muut viranomaisten antamat määräykset. Tästä syystä hoitokustannukset ovat merkittävästi kalliimpia verrattuna taloustmetsien hoitoon ja niitä on vaikea arvioida etukäteen. Tavoitteena on, että

lähimetsien hoitohakkuista saataville tuloille katetaan hoitotöiden kustannukset (tuloarvio +110 000 euroa ja menoarvio -110 000 euroa).

Talvi 2025:

Lievestuoreella (radan pohjoispuoli) ja Leppävedellä (Hevosvuori-Kytölä) on aiemmin toteutettu pienpuuston raivauksia ja talvella töitä jatketaan isomman puuston poistoilla. Tavoitteena on saada työt valmiiksi keväällä 2025.

Kesä/syky 2025:

Lievestuoreella (radan eteläpuoli) ja Leppävedellä (Näätämäki) aloitetaan hoitotyöt pienpuuston raivauksilla. Isomman puuston poistoa toteutetaan talvella 2026.

Lisäksi Laukaan kirkonkylässä (Jokiniemi-Laajalahti) toteutetaan maisemanhoitoa ja alueiden siistimistä (pienpuuston raivaus).

Muut

Lähimetsissä hakkuutarpeita saattaa tulla esimerkiksi kaavan tai muun suunnitelman/hankkeen toteuttamiseksi, kuten uusien tonttialueiden hakkuista tai kunnan omien rakennushankkeiden toteuttamiseksi.

Esittelijä Kunnanjohtaja Linda Leinonen

Valmistelija Maankäyttöpäällikkö Jarmo Toikka, puh. 040 353 8258

- 1 Puunmyynnin vuosisuunnitelma 2025, talousmetsät**
- 2 Metsänhoidon vuosisuunnitelma 2025, hoitotyöt
- 3 Lähimetsien hoitoalueet 2025, kartta